

رئاسة الشؤون الدينية
بالمسجد الحرام والمسجد النبوي

Yorùbá

يوربا

رِسَالَتَانِ مُوجَزَتَانِ فِي الزَّكَاةِ وَالصَّيَامِ

Àwọn àkọsílẹ̀ sọkí méjì lórí Zakah àti Ààwẹ̀

Ti Alfa àgbà Shaikh.
Abdul Azeez oṃo Abdullah oṃo Bāz
Kí Ọlọhun ba wa kẹ ẹ

رِسَالَتَانِ مُوجَزَتَانِ فِي الزَّكَاةِ وَالصِّيَامِ

Àwọn àkọsílẹ̀ ọ́kí méjì lórí Zakah àti Ààwẹ̀

سَمَاحَةُ الشَّيْخِ

عَبْدِ الْعَزِيزِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ بَازٍ

رَحِمَهُ اللَّهُ

Ti Alfa àgbà Shaikh.
Abdul Azeez ọmọ Abdullah ọmọ Bāz
Kí Ọlọhun ba wa kẹ ẹ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Àwọn àkòsílẹ̀ şókí méjì lórí Zakah àti Ààwẹ̀

Ìşẹ̀- iwé àkókó

Nípa Àwọn iwádíí pàtàkì lórí Zakah

Ní orúkọ Allāhu, Àjoké-ayé, Àşàké-òrun.

Ope ni fun Olọhun nikan, ike ati ọla ki o lo maa ba eniti ko si Anọbi kankan mo leyin re, ati lori awọn ara ile re ati awọn saabe re, leyin naa:

Dájúdájú ohun tí ó mú ni kọ ọrọ yí ni ìgbani-ní-iyànjú àti iránni-létí nípa ọranyàn Zakah, èyí tí ọpọlọpọ nínú àwọn Musulumi tí fí ọwọ yẹpẹyẹ mú tí wọn kò sì yọọ jáde ní ibámu pẹlú ọnà tí a pa láşẹ, pẹlú bí ọrọ rẹ şe tóbi tó, àti jíjẹ ọkan nínú àwọn orígun Islām márùn-ún èyí tí ilé rẹ kò leè dúró dáadáa bí kò şe lórí wọn; nítorí ọrọ Ànábì - ki ike ati ọla Olọhun maa ba a -: tí o sọ pé:

«نُبْنِي الْإِسْلَامَ عَلَى خَمْسٍ: شَهَادَةِ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ، وَإِقَامِ الصَّلَاةِ، وَإِيتَاءِ الزَّكَاةِ، وَصَوْمِ رَمَضَانَ، وَحَجِّ الْبَيْتِ».

«Wọn mo Islaam pa lórí nńkan márùn-ún: ijẹrií pé kò sí eni tí ijọsìn ododo tó sí àyàfí Allāhu, àti pé dájúdájú Muhammad ọjįşẹ Olọrun ni, àti gbígbe irun dúró, àti yíyọ Zakah, àti gbígba ààwẹ̀ Ramadān, àti şíşẹ

Hajj sí Ilé Ọlọrun»¹, Imam Bukhari ati Muslim lo gba a wa tí wọn sì panupọ lórí lilalaafia rẹ.

Şíşe Sakah ni ọranyan lórí àwọn Musulumi jẹ ọkan nínú àwọn ohun rere ẹ̀sìn Isilaamu tí ó hàn jùlọ, àti àbojútó rẹ fún àwọn ọrọ àwọn olùgbàgbọ rẹ; nítorí pípọ àwọn ànfàní rẹ, àti ibùkátà púpọ tí àwọn aláìní Musulumi ní sí i.

Nínú àwọn ànfàní rẹ: fífi àwọn asopọ ifẹ rinlẹ laarin àwọn ọlọrọ àti àwọn talika; nítorí pé a dá àwọn ẹmí mọ ifẹ ẹni tí ó ẹe dáadáa sí wọn.

Ninu rẹ ni: Fifọ ẹmí mọ ati isodimímọ rẹ, ati gbigbe e jina si iwa aun k'okogun ati aun aniju, gege bi Al-Qur'aani Alapọn-ọle ẹe tọka si itumọ yii ninu ọrọ Rẹ ti ọla Rẹ ga sọ pe:

﴿خُذْ مِنْ أَمْوَالِهِمْ صَدَقَةً تُطَهِّرُهُمْ وَتُزَكِّيهِمْ بِهَا...﴾

(Gba ọrẹ (Zakāh) nínú dúkià wọn, kí o fi sọ wọn di ẹni mímọ, kí o sì fi ẹe àfòmọ fún wọn ..).

[At-Taobah: 103].

Nínú rẹ ni: mímu Muslimi mọ iwà ọrẹ-tita àti şíşe aanu fún ẹni tí ó ní bukaata.

Ninu rẹ pelu ni: fifa àlùbárikà (ibùkún) wá àti àlékún àti aropo láti ọdọ Ọlọhun, gege bi Ọlọhun ti ọla Rẹ ga ẹe sọ pe:

﴿...وَمَا أَنْفَقْتُمْ مِّنْ شَيْءٍ فَهُوَ يُخْلِفُهُ وَهُوَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ﴾

(...àti pé ohunkóhun tí ẹe bá ná, Ọ̀un l'Ó máa fi

¹ Bukhari ni o gbe e jade pelu ounka (8), àti Muslim pelu ounka (16).

(òmiràn) rọpò rẹ. Óhun sì ni O l'óore jùlọ nínú àwọn olùpèsè). [Suratu Sabai: 39], ati ọrọ Anabi - kí iṣe ati ọlọ Ọlọhun máa bá a - ninu hadīth tí o ni alaafia ni: Ọlọhun n sọ pe:

«يَا ابْنَ آدَمَ أَنْفِقْ نَفَقَ عَلَيْكَ...».

«Ire Ọmọ Anabi Adam nawo, Emi Yóò maa fi òmiràn rọpò...»¹ Ati ohun tí o yatọ sí iye nínú àwọn ànfàní tí o pọ.

Ìkìlọ lile àti ileri iyà sì ti wá lórí ẹni tí ó bá ṣahun rẹ tàbí tí ó bá ẹ àipé nípa yíyọ rẹ jáde, Ọlọhun- tí ọlọ Rẹ ga- sọ pe:

﴿...وَالَّذِينَ يَكْزُرُونَ الذَّهَبَ وَالْفِضَّةَ وَلَا يَنْفِقُونَهَا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿٣٤﴾ يَوْمَ يُحْمَى عَلَيْهَا فِي نَارِ جَهَنَّمَ فَتُكْوَى بِهَا جِبَاهُهُمْ وَجُنُوبُهُمْ وَظُهُورُهُمْ هَذَا مَا كَنْزْتُمْ لِأَنْفُسِكُمْ فَذُوقُوا مَا كُنْتُمْ تَكْزُرُونَ ﴿٣٥﴾﴾

(... Àwọn tó sì n kó wúra àti fàdákà jọ, tí wọn kò sì máa ná an sí ojú-òná Allāhu, fún wọn ní iró iyà ẹlẹta-eléro),

«Ní ojọ tí A óò máa yọ (wúra àti fàdákà náà) nínú iná Jahanamọ, A ó sì máa fi jó iwájú wọn, ègbẹ wọn àti ẹyìn wọn. (A sì máa sọ pé): “Èyí ni ohun tí ẹ kó jọ fún ẹmí ara yín. Nítorí náà, ẹ tọ ohun tí ẹ kó jọ wò.» [Surah At-Tawbah: 34-35], Gbogbo dúkiá tí a kò yọ Sakat rẹ, ohun ni apepe ọrọ tí wọn yóò fii fí iya je ẹni tí o nii ní Ọjọ igbende, gégé bí hadith toni àlàáfia ẹ

¹ Muslim ni o gbe e jade (993).

tòka sí i láti ọ̀dọ̀ Ànábì - kí ikẹ̀ ati ọ̀lẹ̀ Ọ̀lọ̀hun máa bá a - pé ó sọ pé:

«مَا مِنْ صَاحِبٍ ذَهَبٍ وَلَا فِضَّةٍ لَا يُؤَدِّي حَقَّهَا إِلَّا إِذَا كَانَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ صُفِّحَتْ لَهُ صَفَائِحُ مِنْ نَارٍ، فَأُحْيِيَ عَلَيْهَا فِي نَارِ جَهَنَّمَ، فَيُكْوَى بِهَا جَنْبُهُ وَجَبِينُهُ وَظَهْرُهُ كُلَّمَا بَرَدَتْ أُعِيدَتْ لَهُ فِي يَوْمٍ كَانَ مِقْدَارُهُ خَمْسِينَ أَلْفَ سَنَةٍ حَتَّى يُقْضَى بَيْنَ الْعِبَادِ، فَيُرَى سَبِيلُهُ: إِمَّا إِلَى الْجَنَّةِ، وَإِمَّا إِلَى النَّارِ».

«Kò sí oní wúra tàbí fàdákà kan tí kò san ètò rẹ; bí kò ẹ pé ní Ọjọ igbende, wọn yóò sọ wọn di àwọn peḗbe iná fún un; wọn yóò sì máa yọ ọ nínú iná Jahanamọ, tí wọn yóò máa fí jó ègbé rẹ, iwájú rẹ, àti èyìn rẹ. Nígbakúgbà tí ó bá tutu, wọn yóò tún dá a padà fún un, ní ọjọ kan tí iwọn rẹ jẹ àádọta egbẹrún ọdún, tí tí A ó fí ẹ idájọ láàárín àwọn ẹrúsin, tí yóò fí rí ipò rẹ: yàlà sí inú Alùjànná ni, tàbí sí inú iná»¹.

Léyìn nàà ni Anabi- ki ikẹ Ọ̀lọ̀hun ati ọ̀lẹ̀ Rẹ maa ba a- dárúkọ oní rakunmi, mààlúù, àti àgùntàn tí kò yọ saka wọn, ó sì sọ pé a ó fí wọn jẹ ẹ níyà ni Ọjọ igbende

O ni àlàáfíà lati ọ̀dọ̀ Ojìşẹ Ọ̀lọ̀hun - ki ikẹ̀ ati ọ̀lẹ̀ Ọ̀lọ̀hun maa ba a - pe o sọ pe:

«مَنْ آتَاهُ اللَّهُ مَالًا فَلَمْ يُؤَدِّ زَكَاتَهُ مِثْلَ لَهُ شُجَاعًا أَفْرَعَ لَهُ رِيبَتَانِ يُطَوِّفُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ، ثُمَّ يَأْخُذُ بِلَهْزِمَتَيْهِ (يَعْنِي شِدْقَيْهِ)، ثُمَّ يَقُولُ: أَنَا مَالِكٌ، أَنَا كَزْرُكٌ»، ثُمَّ تَلَا النَّبِيُّ ﷺ قَوْلَهُ تَعَالَى: ﴿وَلَا يَحْسَبَنَّ الَّذِينَ يَبْخُلُونَ بِمَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ هُوَ

¹ Muslim ni o gbe e jade (987).

خَيْرًا لَهُمْ بَلْ هُوَ شَرٌّ لَهُمْ سَيُطَوَّقُونَ مَا يَحْلُلُوا بِهِ يَوْمَ الْقِيَمَةِ...

“Enikéni tí Allāhu bá fún ní ọrò, tí kò sì yọ Sakāh rẹ, a ó sọ ọrò rẹ di ejò olóró pápá kan fún un t’ó ní àmì dúdú méjì lójú rẹ, yoò dì í mò ọn lórùn ní Ọjọ igbende. Léyìn nàà, yoò gbà á mú ní parikẹ rẹ méjèjèjì (ìyẹn, ègbẹ ẹnu rẹ), léyìn nàà, yoò sọ pé: ‘Èmi ni ọrò rẹ, èmi ni ìṣúra rẹ.’” Léyìn nàà, Ànábì (kí ikẹ àti ọlẹ Allāhu máa bá a) ka ọrò Allāhu - Aláponle - pé:(Kí àwọn t’ó n ṣahun pẹlú ohun tí Allāhu fún wọn nínú oore-àjúlọ Rẹ má ẹ lérò pé oore ni fún wọn. Rárá, aburú ni fún wọn. A ó fí ohun tí wọn fí ṣahun dì wọn lórùn ní Ọjọ igbende ...) [Álì 'Imrón: 180]¹.

Sakaat sì jẹ dandan nínú oríṣi mērin: Àwọn kóró àti àwọn èso tí ó n jáde láti inú ilẹ, àwọn ẹran-osin tí wọn n jẹko kiri, wúrà àti fàdákà, àti àwọn nnkan tí a pèsè kalẹ fún òwò-ṣíṣe.

Atipe ọkọọkan ninu àwọn ẹka mēreerin wọnyi ni o ní odiwọn kan pátó, Sakah kò jẹ dandan lori ohun ti o ba kere si i. Odiwọn àwọn kóró àti àwọn èso ni: apo maarun, atipe Al-Wasq jẹ ọgọta sọọhu pẹlu sọọhu Anabi - ki ikẹ ati ọlẹ Ọlọhun maa ba a - tí ó jẹ ọgórùn-ún mēta sọọhu pẹlu sọọhu Anabi - ki ikẹ ati ọlẹ Ọlọhun maa ba a - ninu dábidun, èso àjàrà gbígbe, àlikámà, ìrẹ̀sì, ọkà báli àti irúu wọn, èyí tí í ẹ ikúnwọ mērin tí o jẹ ọwọ ọkúnrin oníwòntúnwònsì nínú ìṣẹ́dà nígbàti ọwọ rẹ méjèjèjì bá kún.

¹ Bukhari ni o gbe e jade, pẹlu ounka (1338).

Ati pé ohun tí ó jẹ dandan nínú iyen ni idákan nínú mēwáá, bí ó bá jẹ pé àwọn ọpẹ àti àwọn ohun ọgbìn tí wan n bomi rin láìsì wàhálà, gégé bí omi ọjò, àwọn odò, àwọn omi isẹlẹrú tí ó n sà, àti irúu bẹẹ.

Àmọ tí ó bá jẹ pé a fún un ní omi pẹlú ináwó àti wàhálà: gégé bí àwọn ẹrọ ifá omí jáde láti inú kànga , àti àwọn ẹrọ tí a fí n gbé omi sókè, àti irú bẹẹ, nígbà náà dájúdájú idaji idakan ninu ida mewa ni ó pọndandan nínú rẹ, gégé bí hadisi ẹ fẹsẹmúlẹ lóri iyen láti ọdò Òjísẹ Olóhun -kí ikẹ àti ọlá Olóhun máa bá a-.

Ní ti Nisọbu (òndiwan iyè tí aní láti ni) àwọn ẹran-òsìn tó n jẹko, bíi Ràkúnmi, Maalu, àti Aguntan pẹlú Ewúré, àlàyé finífiní wà lóri rẹ nínú àwọn Hadith ododo láti ọdò Òjísẹ Olóhun – kí ikẹ àti ọlá Olóhun máa bá a –, ó sì ẹé ẹ fún ẹni tí ó fẹ mọ nípa rẹ láti béèrè lówó àwọn onímọ nípa iyen, tí kì í bá ẹ pé a fẹ mú ọrọ kúrú ni, a o bá ti mẹnụ bà á kí ànfaàní rẹ ó lè pé.

Ní ti odiwọn fadaka, ó jẹ ọgórùn-ún kan àti ogójì mithqāl(ọṣuwọn) , iye rẹ ní Dirham ti ilẹ Saudi Arabia sì jẹ mērindínlógóta Riyal.

Ati pe odiwọn goolu ogún miskọọlu (ọṣuwọn) ni, iwọn rẹ nínú Jínẹẹ ti Saudi sì jẹ Jínẹẹ mọkànlá àti idámẹta nínú idámẹje Jínẹẹ kan, pẹlú girami ó sì jẹ méjiléláàádórùn-ún girami, àti ohun tó jẹ dandan nínú àwọn méjèèjì ni idámẹrin idámẹwa fún ẹni tí ó ní odiwọn kan nínú wọn, tàbí nínú ọkan nínú wọn, tí ọdún

kan sì ti kojá lórí rẹ.

Èrè n tele ipilẹ rẹ, kò sì nílò ọdún titun, geḡe bi ibísí àwọn ẹran ọ̀sìn tí ń jẹko ẹ n tele ipilẹ rẹ, kò nílò ọdún titun nígbàtí ipilẹ rẹ bá ti pé Nisab (òndiwan tí a le yọ Sakah) .

Nínú idájọ wúra àti fàdákà ni àwọn owó oní takada tí àwọn èniyàn ń fí ẹ ibáṣe lónlì wà, yálà wọn pè é ní Dirham, tàbí Dinar, tàbí Dola, tàbí àwọn orúkọ míràn yàtò sí ìwònyẹn, tí iye rẹ bá ti tó odiwọn fàdákà tàbí wúra, tí ọdún kan sì ti kojá lórí rẹ, Saka ti jẹ dandan nínú rẹ.

Ohun ọ̀sọ àwọn obìnrin nínú wúra tàbí fàdákà ni wọn dapapọ̀ mó owó, pàápàá jùlọ tí ó bá ti tó odiwọn, tí ọdún kan sì ti koja lórí rẹ, Saka sì jẹ dandan nínú rẹ bí ó tilẹ̀ jẹ pé a pèsè rẹ fún lílò tàbí yíyá lò, ní èyí tó tònà jùlọ nínú ọ̀rọ̀ méjèjì àwọn onímò; nítorí gbogboogbò ọ̀rọ̀ Ànábì - kí iḡe Ọlọhun àti Ọlá Rẹ máa ba - :

«مَا مِنْ صَاحِبٍ ذَهَبٍ أَوْ فِضَّةٍ لَا يُؤَدِّي زَكَّاتَهَا إِلَّا إِذَا كَانَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ صُفِّحَتْ لَهُ صَفَائِحُ مِنْ نَارٍ».

«Kò sí oní wúra tàbí fàdákà kan tí kò san Saka rẹ; bí kò ẹ pé ní Ojọ igbende, wọn yóò sọ wọn di awọ irin pẹlẹbẹ iná fún un»¹. Titi dé iparí Hadīth tí ó síwájú.

Àti nitori nkan ti o fẹṣemulẹ lati ọdọ Anabi -ki iḡe ati ọla Ọlọhun maa ba a- pe o ri egbà ọwọ wura meji ni

¹ Muslim ni o gbe e jade (987).

ọwọ arabinrin kan, ni o ba sọ pé:

«أَتُعْطِينَ زَكَاةَ هَذَا؟». قَالَتْ: لَا. قَالَ: «أَيُّسُرُّكَ أَنْ يُسَوِّرَكَ اللَّهُ بِهِمَا يَوْمَ الْقِيَامَةِ سِوَارَيْنِ مِنْ نَارٍ!». فَأَلْقَتْهُمَا، وَقَالَتْ: «هُمَا لِلَّهِ وَلِرَسُولِهِ».

«Njẹ o n yọ sàkà èyí?». O sọ pé: Rárá. O sọ pé: «Şe yoo wu ọ ki Ọlọhun fí awọn mejeeji wò ọ ní igbànùwọ mejì tí iná ní Ọjọ igbende!». Ní o ba sọ awọn mejeeji kalẹ, o sì sọ pé: «Àwọn mejeeji jẹ tí Ọlọhun ati Ojìşẹ Rẹ»¹.

O sì fí ẹşẹ rinlẹ lati ọdọ Ummu Salamo ki Ọlọhun yonu sì i, pe dajudaju o maa n wọ àwọn ohun ọşọ wura kan, o sì sọ pé: iwọ ojìşẹ Ọlọhun, şe ó jẹ àpẹpẹ ọrọ bí? O sì sọ pé:

«مَا بَلَغَ أَنْ يُزَكِّيَ فُزِّيَ فَلَيْسَ بِكَزٍّ».

«Èyíkéyìi (dúkià) tí ó bá tó níwọn zakaat, tí a sì yọ zakaat rẹ, kiì şe àpẹpẹ ọrọ mon.»² pẹlú àwọn Hadiisi míràn nipa itumọ yìi.

Ní tí àwọn nnkan òwò, iye àwọn ojà tí a pèsè kalẹ fún tità, a a maa gbéye lewan wọn ní iparí ọdún, a sì maa n yọ idámẹrin idámewàá iye owó wọn, yálà iye owó wọn dọgba pẹlú iye tí a fí rà wọn, tàbí kí ó pò jù ú lọ, tàbí kí ó dín kù; nítorí hadith Samurah, kí Allāh yónú sí i, tí ó sọ pé:

«كَانَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ يَأْمُرُنَا أَنْ نُخْرِجَ الصَّدَقَةَ مِنَ الَّذِي نُعِدُّهُ لِلْبَيْعِ».

¹ Abu Daa'ud ní o gbe e jade (1563), ati Nasa'i (2270), pẹlu egbawa tí o da.

² Abu Daa'ud ní o gbe e jade, pẹlu ounka (1564).

«Ojise Ọlọhun - ki ike ati ọla Ọlọhun maa ba a -
máa n pa wá ní àṣẹ pé kí á yọ Sakah jáde nínú ohun tí
a pèsè fún tità¹.

Wọn sì ka mó èyí tí a sọ àwọn ilẹ̀ tí a pèsè kalẹ̀ fún
tità, àwọn ilẹ̀-òkè, àwọn ọkọ, àwọn ẹrọ ifami, àti àwọn
mìrán tí ó yàtò sí iyen nínú àwọn oríṣiríṣi ọjà tí a pèsè
kalẹ̀ fún tità.

Amọ̀ àwọn ilẹ̀ tí a pèsè fún yíyá lo, ti kì í ṣe fún tità,
Sakah wà nínú ere wọn tí ọdún bá yípo lórí rẹ̀, amọ̀ ilẹ̀
nàà fúnrarẹ̀ kò sí Sakah lórí rẹ̀; nítorí pé a kò pèsè rẹ̀
fún tità. Bẹ̀ẹ̀ nàà ni àwọn ọkọ ti ara ẹni àti ọkọ-èrò, kò
sí Sakah lórí wọn tí a kò bá pèsè wọn fún tità, sùgbón
pé fún lílò ni olówó rẹ̀ rà wọn.

Atipe ti owo ba kojọpọ lodo ẹni ti o ni ọkọ ayọkẹlẹ-
akero tabi omiran ti o si to odiwọn yíyọ Sakah , o
ponḡandan fun un lati yọ Sakah rẹ̀ ti ọḡun kan ba ti
koja lori rẹ̀, yala o pese rẹ̀ kalẹ̀ fun inawo ni, tabi fun
igbeyawo, tabi fun rira ohun iní gidi, tabi fun si san
gbese, tabi ohun ti o yatọ si iyen ninu awọn erongba;
nitori apapọ awọn ẹri ofin ẹsin ti o n tọka si dandan
Sakah nibi iru eleyii.

Èyí tí ó sì tònà nínú àwọn ọrọ̀ àwọn onímò ni pé
gbèsè kì í dí yíyọ Saka lówó nítorí ohun tó ti ṣáájú nínú
ọrọ̀ wa .

Bákan náà ni dúkiá àwọn omọ òrukàn àti àwọn
aṣiwèrè, Sakat jẹ dandan nínú rẹ̀ lódò ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ àwọn

¹ Abu Daa'ud ni o gbe e jade, pẹlu ounka (1562).

onímímò, tí ó bá ti tó odiwọn Nisab, tí ọdún kan sì ti yípo lórí rẹ, ó sì jẹ dandan lórí àwọn aláamòójútó wọn láti yọọ jáde pẹ̀lú èròngbà fún wọn nígbà tí ọdún bá pé; fún gbogbo àwọn èrí, bíi ọrọ Anọbi (kí iké àti ọlá Ọlọhun máa bá a) nínú hadith Mu'adh (kí Ọlọhun yónú sí i) nígbà tí ó rán an sí àwọn ará Yemen pé:

«إِنَّ اللَّهَ افْتَرَضَ عَلَيْهِمْ صَدَقَةً فِي أَمْوَالِهِمْ تُؤْخَذُ مِنْ أَغْنِيَائِهِمْ، وَتُرَدُّ فِي فُقَرَائِهِمْ».

«Dájúdájú Ọlọhun ti ẹ yiyo Sakah kan ní ọranyàn fún wọn nínú àwọn dúkiá wọn, tí a ọò máa gbà lówó àwọn olówó wọn, tí a ọò sì dá a padà fún àwọn tálíkà wọn»¹.

Ẹto Ọlọhun ní Sakah jẹ , kò yẹ kí a fí ẹ ojúsaájú nínú rẹ fún ẹni tí kò lẹtọ́ sí i, bẹ̀ẹ̀ ni kí ènìyàn má ẹ fí fa anfaani wá fún ara rẹ tàbí kí ó fí yẹ aburú kúrò, bẹ̀ẹ̀ ni kí ó má ẹ fí ẹ́ dúkiá rẹ tàbí kí ó fí yẹ ẹ̀gàn kúrò ní ara rẹ. Sùgbón, ó pọ̀ndandan lórí Mùsùlùmí láti fí Sakah rẹ fún àwọn tí wọn lẹtọ́ sí i, nítorí pé wọn jẹ àwọn tó tó sí i, kii ẹ fún ète miiṛàn, pẹ̀lú ọkàn mímọ́ sí i, àti ifọkànsìn fún Ọlọhun nípa iye; kí ojúse rẹ ó lè bó, kí ó sì lè lẹtọ́ sí ẹsan tó pọ̀ yanturu àti ifi imii rọpò fún .

Dájúdájú Ọlọhun - Mímọ́ ni fún Un - ti ẹ̀làyé àwọn iran àwọn tí a n fun ní Saka nínú Tira Rẹ Alápọ̀n-ọle, Ọlọhun Oba ti ọlá Rẹ ga sọ wipe:

¹ Bukhōriy ni o gbe e jáde, pẹ̀lú ounka (1395), àti Muslim, pẹ̀lú ounka (19).

﴿إِنَّمَا الصَّدَقَتُ لِلْفُقَرَاءِ وَالْمَسْكِينِ وَالْعَمِلِينَ عَلَيْهَا وَالْمُؤَلَّفَةِ قُلُوبُهُمْ وَفِي
الزَّكَاةِ وَالْعَدِمِينَ وَفِي سَبِيلِ اللَّهِ وَأَنَّ السَّبِيلَ قَرِيبَةٌ مِّنَ اللَّهِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ
حَكِيمٌ﴾

« Àwọn tí ọrẹ (Sakāh) wà fún ni àwọn aláìní, àwọn mèkúnnù, àwọn ọ̀sìsẹ̀ Sakāh, àwọn tí ọkàn wọn fẹ̀ gba 'Islām (iyẹn àwọn tí wọn fẹ̀ fí fa ọkàn wọn mọ́ra sínú ẹ̀sìn), àwọn ẹrú (fún gbígba òmìnira), àwọn onígbesè, àwọn tó wà lójú ogun (ẹ̀sìn) Allāhu àti onírìn-àjò (tí agara dá). Ọran-anyàn ni láti ọ̀dọ̀ Allāhu (Ọlọhun) . Allāhu sì ni Onímò, Ọlọgbón. [At-Taobah 60].

Ninu pipari ayah ọlọla yii pẹlu awọn orukọ nla mejeeji wonyi, ifitonileti àti itaniji kan wa n bẹ lati ọdọ Ọlọhun -ti ọla ati ọpẹ n jẹ tire- si awọn ẹru Rẹ lori pe Oun -ti ọla ati ọpẹ n jẹ tire- ni Onimọ julọ nipa awọn ipo awọn ẹru Rẹ: ẹni ti o tọ si Sadaqa(Sakah) ninu wọn ati ẹni ti ko tọ si, Oun si ni Ọlọgbón ninu ofin Rẹ ati kadara Rẹ, nitori naa ko nii gbe nnkankan si ibi kan ayafi si aye to yẹ fun un, koda bi apakan ninu awọn aṣiri ọgbón Rẹ ba tilẹ pamọ fun apakan ninu awọn eniyan; ki ọkàn awọn ẹru le bale si ofin Rẹ, ki wọn si juwọsile fun idajo Rẹ.

Ọlọhun ni a n bẹ ki O fi awa ati awọn Musulumi ẹ kongẹ fun agbọye ninu ẹsin Rẹ, ati ịṣòótọ ninu ibásepọ pẹlu Rẹ, ati ịsáré sí ohun ti yóò yọ Ọ nínú síwa, ati alaafia kuro nibi àwọn ohun ti n fa ibinu Rẹ, nitori Oun ni Ọba ti O ngbọ ti O si sunmọ wa.

Ki Ọlọhun ba wa ẹ ikẹ ati ọla Rẹ fun ẹru Rẹ ati

ojiṣe Rẹ Muhammad ati awọn araale rẹ ati awọn saabe rẹ.

Aṣíwájú Gbogboogbo fún Ìdarí Ìwádíí Onímò Ìjìnlẹ
ati ṣìṣalaye idajọ, ofin ati ilana ẹsin, ati ipepe, ati
ìtónìsónà

Ọlọla wa Olumọ agba: Abdul Azeez ọmọ Abdullah
ọmọ Bāz

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Iwe ẹlẹẹkeji.

**Nípa olá àti pataki ti n bẹ fun gbigba
aawẹ oṣu Ramadan àti dide oru rẹ,
pẹlu àlàyé lóri àwọn òfin pàtàkì tí ó lè
farapamọ fún apá kan nínú àwọn
èniyàn.**

Pẹlu oruko Olohun Oba Ajoke ayé Àṣàké orun.

Lati ọdọ Abdul Azeez ọmọ Abdullah ọmọ Bāz, lo si ọdọ ẹnikeṇi ti o ba ri i ninu awọn Musulumi: Ki Olohun to mi àti awọn náà si oju ọna awọn onigbagbo ododo, ki O si fi jinde dede oore àti awọn náà lati ni oye agboye Sunnah ati Al-Qur’ān. Āmīn

Ki àlàáfia Olohun, aanu ati ibùkún Rẹ maa ba yín.

Lẹyin bẹẹ: èyí jẹ imọran ni sọkí tó jẹmọ olá ti n bẹ fun gbigba aawẹ oṣu Ramadan àti idide rẹ, àti olá ti n bẹ fun sise idije nínú rẹ pẹlú àwọn isẹ olóore, pẹlú sise àlàyé àwọn òfin pàtàkì tí ó lè fara pamọ fún apá kan nínú àwọn èniyàn.

Ó fi esẹ rinlẹ láti ọdọ Ojise Olohun - kí ike Olohun àti olá Rẹ maa ba a - pé ó maa n fún àwọn saábà rẹ ní iró idùnnú nípa wíwọlede oṣu Ramadan , ó sì maa n fún wọn ní iró, kí ike àti olá Olohun maa bá a, pé oṣu kan ni tí wọn maa n sí àwọn ilẹkùn àánú àti àwọn ilẹkùn ogbà idera kale, tí wọn sì maa n ti àwọn ilẹkùn

ina, tí wọn sì máa ń gbé àwọn èsù dé mọlẹ̀, ó sì máa ń sọ pé:

«إِذَا كَانَتْ أَوَّلُ لَيْلَةٍ مِنْ رَمَضَانَ فُتِّحَتْ أَبْوَابُ الْجَنَّةِ فَلَمْ يُغْلَقْ مِنْهَا بَابٌ، وَغُلِّقَتْ أَبْوَابُ جَهَنَّمَ فَلَمْ يُفْتَحْ مِنْهَا بَابٌ، وَصُفِّدَتِ الشَّيَاطِينُ، وَيُنَادِي مُنَادٍ: يَا بَاغِيَ الْخَيْرِ أَقْبِلْ، وَيَا بَاغِيَ الشَّرِّ أَقْصِرْ. وَلِلَّهِ عِتْقَاءُ مِنَ النَّارِ، وَذَلِكَ كُلُّ لَيْلَةٍ».

«Nígbatì òru àkókó oṣù Ramadan bá ti dé, wọn yóò sí gbogbo ilẹ̀kùn oḡbà idẹra kalẹ, wọn kò sì ní tí ilẹ̀kùn kan soṣo nínú rẹ, bẹ̀ni wọn yóò ti gbogbo ilẹ̀kùn iná, wọn kò sì ní sí ilẹ̀kùn kan soṣo nínú rẹ, bẹ̀ sí ní wàn yóò gbé awọn èsù dé mọlẹ̀, Olùpè kan yóò sì máa pè pé: Ìwọ olùwá rere sún mọbí, ìwọ olùwá aburú jáwọ. Allahu sì ní àwọn tí ó máa dá sílẹ̀ kúrò nínú iná, èyí sì rí bẹ̀ ní gbogbo òru».

O sọ – ki ikẹ ati ọlọhun maa ba a– pe:

«جَاءَكُمْ شَهْرُ رَمَضَانَ شَهْرُ بَرَكَاتٍ يَغْشَاكُمْ اللَّهُ فِيهِ: فَيُنْزِلُ الرَّحْمَةَ وَيَحْطُ الْخَطَايَا، وَيَسْتَجِيبُ الدُّعَاءَ، يَنْظُرُ اللَّهُ إِلَى تَنَافُسِكُمْ فِيهِ فَيُبَاهِي بِكُمْ مَلَائِكَتَهُ؛ فَأَرَوْا اللَّهَ مِنْ أَنْفُسِكُمْ خَيْرًا؛ فَإِنَّ الشَّعْيَ مِنْ حُرْمٍ فِيهِ رَحْمَةُ اللَّهِ».

«Oṣù Rọmọdọ̀n ti dé bá yín, oṣù ibùkún , Allāhu máa ń bò yín mọlẹ̀ nínú rẹ: Ó máa ń sọ ikẹ kalẹ, Ó sì máa ń pa àwọn èṣẹ rẹ, Ó sì máa ń jẹ àdúà. Allāhu máa ń wo idíje rere yín nínú rẹ, Ó sì máa ń fí yín soógó fún àwọn Mọlāika Rẹ; nítorí náà, ẹ jẹ kí Allāhu rí isẹ rere láti ọdọ yín; dájúdájú, oloribù ènìyàn ni ẹnì tí wàn se ikẹ Allāhu leewọ fún nínú rẹ».

Anọbì – ki ikẹ ati ọlọhun maa ba a– sọ pé:

«مَنْ صَامَ رَمَضَانَ إِيمَانًا وَاحْتِسَابًا غُفِرَ لَهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِهِ، وَمَنْ قَامَ رَمَضَانَ إِيمَانًا وَاحْتِسَابًا غُفِرَ لَهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِهِ، وَمَنْ قَامَ لَيْلَةَ الْقَدْرِ إِيمَانًا وَاحْتِسَابًا غُفِرَ لَهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِهِ».

“Eni tí ó bá gba aawẹ Ramadan ni ti igbagbo ati ireti ẹsan ni ọdọ Olohun, wọn maa fi orí ẹsẹ rẹ ti o ẹsájú jin in, ati ẹni tí ó bá dide ni Ramadan ni ti igbagbo ati ireti ẹsan ni ọdọ Olohun, wọn maa fi orí ẹsẹ rẹ ti o ẹsájú jin in, bẹẹ ni ẹni tí ó bá dide ni oru Laelatul Kọdri ni ti igbagbo ati ireti ẹsan ni ọdọ Olohun, wọn yoo fi orí ẹsẹ rẹ ti o ẹsájú jin in”.

Anọbi – ki ike ati ọla Olohun maa ba a– sọ pe:

«يَقُولُ اللَّهُ: كُلُّ عَمَلٍ ابْنِ آدَمَ لَهُ الْحَسَنَةُ بِعَشْرِ أَمْثَالِهَا إِلَى سَبْعِمِائَةِ ضِعْفٍ إِلَّا الصَّيَّامَ فَإِنَّهُ لِي وَأَنَا أَجْزِي بِهِ؛ تَرَكَ شَهْوَتَهُ وَطَعَامَهُ وَشَرَابَهُ مِنْ أَجْلِي. لِلصَّائِمِ فَرْحَتَانِ: فَرْحَةٌ عِنْدَ فِطْرِهِ، وَفَرْحَةٌ عِنْدَ لِقَاءِ رَبِّهِ. وَلِخُلُوفِ فَمِ الصَّائِمِ أَطْيَبُ عِنْدَ اللَّهِ مِنْ رِيحِ الْمِسْكِ».

«Olohun n sọ pé: Gbogbo isẹ ọmọ Adamọ ni a san ẹsan rere rẹ ní ilọpo mewaà tití dé ilọpo ọgórùn-ún méje, àyàfi aawẹ; Èmi ni mo ni ín, Èmi náà sì ni yòò san ẹsan rẹ; ó fi igbadun rẹ sílẹ, àti oúnjẹ rẹ, àti ohun mímu rẹ nítorí Mi. Ìdùnnú méjì ni n bẹ fún alaawẹ: ìdùnnú kan nígbà tí ó bá fẹsinu, àti ìdùnnú kan nígbà tí ó bá pàdé Olúwa rẹ. Dájú dájú oorun ẹnu alaawẹ ní oòrùn tí o daaju lọdọ Olorun jù oòrùn lofinda Al-miski lọ».

Awọn Hadiisi repẹte lo wa nípa ọlá tí nbẹ fún

gbigba aawẹ Ramadan àti jiji loru láti yan nofilah ni òru rẹ, àti olá tí nbẹ fún aawẹ ní gbogbo gbòò.

O yẹ fun onigbagbo ododo ki o lo anfani yii, oun naa ni: ore-ofẹ ti Ọlọhun ẹ fun un lati de oṣu Ramadan; ki o yara si awọn iṣẹ-igbọran, ki o si ọra fun awọn iṣẹ buburu, ki o si sa ipa ni ọṣẹ ohun ti Ọlọhun ẹ ni ọran-anyan le e lori, pàápàá julọ awọn irun maraaran-un; nitori pe oun ni gbongbo Esin Islam, oun si ni ọran-anyan ti o tobi julọ lehin awọn gbólóhùn ijeri méjèjì. Nitori naa, ọranyan ti o wa lori gbogbo Musulumi okunrin ati obinrin ni mímójú to wọn ati kiki wọn ni awọn asiko wọn pẹlu itẹriba ati ifarabale.

Ati pe ninu awọn ojúṣe rẹ pataki julọ lori awọn okunrin ni kíkì rẹ ni janmoṣon ninu awọn ile Ọlọhun, eyiti Ọlọhun yonda pe ki A gbe ga, ti A si n daruko oruko Rẹ ninu rẹ, geṣe bi O ti so:

﴿وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَارْكَعُوا مَعَ الرَّاكِعِينَ﴾ (٣٢)

(Ẹ kírun, ẹ yọ zakāh, kí ẹ sì dǎwọṭẹ orúnkún pẹlú àwọn olùdǎwọṭẹ-orúnkún (lórí ìrun). [Suratul Baqara: 43], Ọlọhun tí Olá Rẹ ga tún so pé:

﴿حَافِظُوا عَلَى الصَّلَوَاتِ وَالصَّلَاةِ الْوُسْطَىٰ وَقُومُوا لِلَّهِ قَانِتِينَ﴾ (٢٣٨)

Ẹ sọ àwọn ìrun (wákàtí mǎrààrún) àti (ní pàápàá jùlọ) ìrun ààrin. Kí ẹ sì dúró kírun fún Allāhu ní olùbẹrù Rẹ (lái sì ní sòrò tó jẹmọ tayé lórí ìrun). [Sūrah al-Baqarah: 238], O so pe:

﴿قَدْ أَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَ ۝ الَّذِينَ هُمْ فِي صَلَاتِهِمْ خَاشِعُونَ﴾ (٢)

(Dájúdájú àwọn onígàgbò òdodo ti jèrè.)

(Àwọn tó n páyà (Allāhu) nínú ìrun wọn,) [Suuratul Muh'minuun: 1-2] titi de ibi tí o tí sọ pé:

﴿وَالَّذِينَ هُمْ عَلَى صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ ﴿٩﴾ أُولَٰئِكَ هُمُ الْوَارِثُونَ ﴿١٠﴾ الَّذِينَ يَرِثُونَ الْفِرْدَوْسَ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿١١﴾﴾

(àti àwọn tó n sọ ìrun wọn; àwọn wònyẹn ni àwọn olùjogún, àwọn tó máa jogún oḡbà idèra Firdaos. Olùṣegbère ni wọn nínú rẹ) [Surah Al-Mu'minûn: 9-11], Anḡbi- ki iḡe Ọlọhun ati ọla Rẹ máa bá a- sọ pe:

«الْعَهْدُ الَّذِي بَيْنَنَا وَبَيْنَهُمُ الصَّلَاةُ فَمَنْ تَرَكَهَا فَقَدْ كَفَرَ».

«Adehun ti n bẹ laarin wa ati laaarin wọn ni Irun, enití o ba gbe e ju silẹ ti di keferi».

oran-anyan tó ṣe pàtàkì jùlọ lẹyin irun si ni yíyọ Zakat, gégé bí ó ti sọ pé:

﴿وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ حُنَفَاءَ وَيُقِيمُوا الصَّلَاةَ وَيُؤْتُوا الزَّكَاةَ وَذَٰلِكَ دِينُ الْقَيِّمَةِ ﴿٥﴾﴾

(Àwa kò sì pa wọn ní àṣe kan bí kò ṣe pé kí wọn jòsìn fún Allāhu lẹni tí yóò máa ṣe àfòmọ èsìn fún Un, lẹni tí yóò dúró ṣinṣin nínú èsìn. Kí wọn kírun, kí wọn sì yọ Zakāh. Iyẹn sì ni èsìn tó fẹsẹ rinlẹ) [Al-Bayyinah: 5], Ọlọhun Ọba- ti ọla Rẹ ga- sọ pe:

﴿وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَءَاتُوا الزَّكَاةَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿٥﴾﴾

Ẹ kírun. Ẹ yọ Zakāh. Ẹ tẹlé Ọjísẹ nàà nítorí kí A lè kẹ yín. [Sūratun Nūr: 56].

Dájúdájú Tira Ọlọhun títóbi àti Sunna Ojìṣẹ Rẹ ọlọla ti tókà sí i pé ẹnìkẹni tí kò bá yọ Zakah dúkià rẹ, a ó fí i jẹ ẹ níyà ní Ọjó Àjínde.

Nnkan ti o ẹ pataki julọ leyin Irun ati Sakah ni gbigba aawẹ Ramadan, oun si ni ọkan ninu awọn origun Isilaamu marun-un ti a daruko ninu ọrọ Anabi - ki ikẹ Ọlọhun ati ọla Rẹ maa ba a:-

«نَبِيُّ الْإِسْلَامِ عَلَى خَمْسٍ: شَهَادَةٌ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ، وَإِقَامُ الصَّلَاةِ، وَإِيتَاءُ الزَّكَاةِ، وَصَوْمُ رَمَضَانَ، وَحَجُّ الْبَيْتِ».

«Wọn mọ Islaam pa lóri nnkan márùn-ún: ijèrìí pé kò sí ẹni tí ijòsìn ododo tó sí àyàfí Allāhu àti pé dájúdájú Muhammad ọjìṣẹ Ọlọrun ni, àti gbígbé irun dúró, àti yíyọ Sakah, àti gbígbà ààwẹ Ramadān, àti ṣíṣẹ Hajj sí Ilé Ọlọrun».

Ó sì jẹ dandan fún Mùsùlùmí láti sọ ààwẹ rẹ àti idúró-nafilah rẹ kúrò nínú ohun tí Ọlọhun ẹ ní èèwọ fún un nínú àwọn ọrọ àti iṣẹ; nítorí pé ọgbọn àti òye tí ó wà nídií ààwẹ gbígbà ni ìṭeríba fún Ọlọhun - Mímọ ni fun Un -, àti gbígbé àwọn ohun èèwọ Rẹ ga, àti ijà ẹmi lógún lóri yíyapa kúrò nínú ifẹ-inú rẹ ní ti ìṭeríba fún Olúwa rẹ, àti kíkọ ọ ní sùúrù lóri ohun tí Ọlọhun ẹ ní èèwọ. Kii se èròngbà aawẹ ni kí a fí ọúnjẹ àti ohun mímu sílẹ àti gbogbo àwọn ohun yòókù tí ó fí ba ààwẹ jẹ nìkan ; Nítorí èyí ni ó ẹ fẹsẹ múlẹ láti ọdọ Ọjìṣẹ Ọlọhun (kí ikẹ àti ọla Ọlọhun máa bá a) pé ó sọ pé:

«الصَّيَامُ جُنَّةٌ، فَإِذَا كَانَ يَوْمُ صَوْمٍ أَحَدِكُمْ فَلَا يَرْفُثْ وَلَا يَصْحَبْ، فَإِنْ سَابَهُ

أَحَدٌ أَوْ قَاتِلُهُ فَلْيُثَلِّ: إِنِّي صَائِمٌ».

«Aawẹ jẹ ààbò, ni ojọ aawẹ ẹnikan nínú yín tàbí tí ẹni kọkan yín ba ngbà aawẹ, kí ó má ẹ sọ ọrọ̀ ̀isọkúso, kí ó má sì pariwo, tí ẹnikan bá bù ú tàbí tí ó fẹ́ bá a jà, kí ó wí pé: ‘Dájúdájú alaawẹ ni mí’» O si tún ni àlàáfíà lati ọdọ rẹ - ki ikẹ ati ọla Ọlọhun maa ba a – wipe o sọ pe:

«مَنْ لَمْ يَدَعْ قَوْلَ الزُّورِ وَالْعَمَلَ بِهِ وَالْجَهْلَ فَلَيْسَ لِلَّهِ حَاجَةٌ فِي أَنْ يَدَعَ طَعَامَهُ وَشَرَابَهُ».

«Ẹnikẹni tí kò bá fi ọrọ̀ èké, àti síṣe isẹ pẹlú rẹ, àti iwà àimọkan sílẹ, Ọlọhun kò nílò kí ó fi oúnjẹ rẹ àti ohun mímu rẹ sílẹ». A ti mò pẹlú àwọn ọrọ̀ wọnyi àti àwọn mǐràn pé ohun tó jẹ ọranyàn lórí aláàwẹ ni láti sọra kúrò nínú gbogbo nnkan tí Ọlọhun ẹ ní eewò, àti láti pa gbogbo nnkan tí Ọlọhun ẹ ní dandan mó. Pẹlú síṣe bẹẹ ni a fi ń retí àforíjìn, itúsílẹ kúrò nínú iya ina, àti itẹwógbà aawẹ àti irun fún un.

Ati pe àwọn àlámọrí kan wà tí ó lè pamó si àwọn èniyàn kan:

Lára rẹ ni: pé ohun tí ó jẹ ọranyàn fún Musulumi ni pé kí ó gba aawẹ ní ti igbàgbó àti irètí ẹsan, kíi ẹ ti ẹkarimi tàbí ẹkagbọmi, tàbí fífara wé àwọn èniyàn, tàbí títẹlẹ àwọn ẹbí rẹ tàbí àwọn ará ilú rẹ. Sùgbón, ohun tí ó jẹ ọranyàn lórí rẹ ni pé, kí ohun tí ó ń sún un sí gbígba aawẹ jẹ igbàgbó rẹ pé dájúdájú Ọlọhun ti sọ ọ di ọranyàn lé e lórí, àti irètí ẹsan rẹ lódò Olúwa rẹ nínú rẹ. Báyií náà ni idúró Ramadan, ó yẹ kí Musulumi

ó ẹ ẹ ní tí ìgbàgbọ àtí ìrètí ẹsan, kíi ẹ fún ìdí mìíràn;
nítorí èyí ní ó fí sọ -ìkẹ Ọlọhun àtí ọlá Rẹ máa bá a- pé:

«مَنْ صَامَ رَمَضَانَ إِيمَانًا وَاحْتِسَابًا غُفِرَ لَهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِهِ، وَمَنْ قَامَ رَمَضَانَ
إِيمَانًا وَاحْتِسَابًا غُفِرَ لَهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِهِ، وَمَنْ قَامَ لَيْلَةَ الْقَدْرِ إِيمَانًا وَاحْتِسَابًا غُفِرَ
لَهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِهِ».

“Eni tí ó bá gba aawẹ Ramadan ni ti igbagbọ ati
ireti ẹsan ni ọdọ Ọlọhun, wọn maa fi orí ẹẹ rẹ ti o sáájú
jin in, ati ẹni tí ó bá dide ni Ramadan ni ti igbagbọ ati
ireti ẹsan ni ọdọ Ọlọhun, wọn maa fi orí ẹẹ rẹ ti o sáájú
jin in, ati ẹni tí ó bá dide ni oru abiyi ni ti igbagbọ ati
ireti ẹsan ni ọdọ Ọlọhun, wọn maa fi orí ẹẹ rẹ ti o sáájú
jin in”.

Lára àwọn nńkan tí idájọ rẹ le farasin fún apá kan
àwọn ènìyàn ni: ohun tí ó le ẹlẹ sí ẹni tí ó n gba aawẹ
bíi ogbé, tàbí eje imú, tàbí eebi, tàbí gbígbé omi mí tàbí
epo bẹntiròò sí ọfun rẹ láíjẹ ifẹ-inú rẹ, gbogbo àwọn
nńkan wọnyí kò ní ba aawẹ jẹ, ẹ̀gbón ẹni tí ó bá
mọ̀mọ̀ mú eebi jáde, aawẹ rẹ yóò bàjẹ; nítorí ọ̀rọ̀
Ànábì:

«مَنْ ذَرَعَهُ النَّيْءُ فَلَا قَصَاءَ عَلَيْهِ، وَمَنْ اسْتَقَاءَ فَعَلَيْهِ الْقَصَاءُ».

«Eníkẹni tí èèbì bá gbé mì, kò sí sisan aawẹ padà
fún un, ẹ̀gbón ẹni tí ó bá mọ̀mọ̀ bì, sisan aawe wà
lórí rẹ».

Nínú iyeen ni: ohun tí ó lẹ ẹlẹ sí aláawẹ nínú sísun
wíwẹ janaba rẹ síwájú di ìgbà léyìn yíyọ alufajari, àtí
ohun tí ó lẹ ẹlẹ sí ọdọ apá kan àwọn obinrin nínú sísun

wíwẹ imọra nnkan oṣù tàbí ti èjẹ̀ ibímọ síwájú di lẹ̀yìn yíyọ alufajari nígbà tí ó bá ti mọ síwájú alufajari, dandan ni fún un kí ó gba àwẹ̀, kò sì sí idínà fún un láti sun wíwẹ rẹ síwájú di éyìn yíyọ alufajari, sùgbón kò gbọdò sun ún síwájú di yíyọ oòrùn, kàkà bèẹ̀, ó jẹ́ dandan fún un kí ó wẹ̀, kí ó sì kirun al-fajri síwájú yíyọ oòrùn, Bẹẹ̀ gẹgẹ̀ ni oni janaba, ko gbọdọ fa iwẹ seyin titi di lẹyin yíyọ oòrùn, kàkà bẹẹ̀ o jẹ́ dandan fún un kí o wẹ̀ kí o si ki irun Fajr siwaju yíyọ oòrùn, o si jẹ́ dandan fun okunrin lati yára si iyen ki o ba le bá irun Fajr pelu jamaa.

Nínú àwọn nnkan tí kò ní ba aawẹ̀ jẹ́ ni: àyèwò èjẹ̀, àti gbígba abẹ̀rẹ̀ èyí tí kii se fún oúnjẹ ara, sùgbón sísún un síwájú di alẹ́ ló dára jù, ó sì fí ọkàn balẹ́ jù tí èyí bá rọ̀rùn; nítorí ọ̀rọ̀ Ànàbí - ki ikẹ́ ati ọ̀lẹ́ Ọ̀lọhun maa ba a:

«دَعْ مَا يَرِيْبُكَ إِلَى مَا لَا يَرِيْبُكَ».

«Gbe ohun ti nse ọ ni iyemeji jusile, ki o lọ sibi ohun ti ko se ẹ ni iyemeji».

ati ọ̀rọ̀ Anabi - ki ikẹ́ ati ọ̀lẹ́ Ọ̀lọhun maa ba a -

«مَنْ اتَّقَى الشُّبُهَاتِ فَقَدْ اسْتَبْرَأَ لِدِينِهِ وَعَرْضِهِ».

«Enikenì ti o ba sọra fún àwọn nnkan iríjù, dájúdájú ó ti sọ ẹsin rẹ̀ àti omolúwàbí rẹ̀».

Lára àwọn ọ̀rọ̀ tí idájọ̀ rẹ̀ pamọ́ fún apá kan àwọn ènìyàn ni: aì fí ara balẹ́ nínú irun, yálá ó jẹ́ irun ọ̀ranyan tàbí irun nafila. Dájúdájú àwọn Hadith ti o ní àlàáfíà ti fihàn láti ọ̀dọ̀ Ọ̀jísẹ́ Ọ̀lọhun, kí ikẹ́ ati ọ̀lẹ́ Ọ̀lọhun maa

bá a, pé dájúdájú fifi ara balẹ jẹ origun kan nínú àwọn origun irun, tí irun kò sì ní sí láìsì í. Ó sì jẹ didúró jẹé nínú irun àti ireḗ nínú rẹ àti aíní ìkánjù, tí tí gbogbo oríkèé ara yóò fí padà sí àyè rẹ. Ọpòlọpò nínú àwọn èniyàn ni ó máa ń kí irun Tarawih ní oṣù Ramadan ní irú irun kan tí wọn kò fí ọkàn sí, tí wọn kò sì fí ara balẹ nínú rẹ; kàkà bèè, wọn kàn ń ṣà á ni bí adiyẹ ṣe ń jẹun. Irun tí a bá kì lórí irúfẹ ọnà báyii, ó bàjẹ, ẹni tí ó sì kì í jẹ ẹlẹṣẹ, kò sì ní ẹsán kankan fún un.

Lara awọn nkan ti idajọ rẹ le pamọ fun apakan awọn eniyan ni: di daba awọn kan pe dajudaju Taraawihi ko yẹ ki o dinku sí ogun rakah, ati riro awọn miran pe ko yẹ ki a ṣe alekun si i ju rakah mọkanla tabi metala lọ. Gbogbo eyi jẹ ero ti ko ba oju mu, ṣugbọn aṣiṣe ni ti o tako awọn ẹri.

Àwọn hadith to ni àlàáfíà ti fẹṣẹ múlẹ láti ọdọ Ọjísé Ọlọhun - kí ìkẹ àti ọlá Ọlọhun máa bá a - pé ìgbà laààyè wà nínú irun ọru, kò sì ní òhà kan pàtò tí kò yẹ kí á yapa kúrò níbẹ. Bí kò ṣe pé ó ti fẹṣẹ múlẹ láti ọdọ rẹ - kí ìkẹ àti ọlá Ọlọhun máa bá a - pé ó máa ń kí rakah mọkànlá ní alẹ, nígbà míràn ó máa ń kí rakah mètálá, àti pé nígbà míràn ó máa ń kí èyí tó kéré sí iyen, nínú Ramadan àti ní ìgbà mìíràn. Nígbà tí wọn sì bi í léèrè nípa irun ọru, ó sọ pé:

«مَثْنَى مَثْنَى، فَإِذَا حَشِي أَحَدُكُمْ الصُّبْحَ صَلَّى رَكْعَةً وَاحِدَةً تُوتِرُ لَهُ مَا قَدْ صَلَّى».

«Meji meji ni, ti ẹnìkọọkan yin ba ọ̀ru kí asunba ọ̀ru fun un, kí o kí raka eyọkan tí yio jẹ wíṣí fun un

fun ohun ti o ti ki». Imam Bukhari ati Muslim lo gba a wa tí wọn si panupọ lórí lilalaafia rẹ .

Kò sì sàmì sí iye rakaah kan pàtó, yálà nínú Ramadan tàbí yàtò si i, nitori idi eyi ni awọn Ṣohābah ẹ kirun ni asiko Umar – ki Ọlọhun yonu si i – ni awọn igbà kan rakaah metalelogun, àti ní awọn miiran rakaah mọkanla, gbogbo iye si fidí múlẹ lati ọdọ Umar – ki Ọlọhun yonu si i – àti lati ọdọ awọn Ṣohābah ni asiko rẹ.

Apá kan nínú àwọn Salaf (awọn ẹni síwájú nínú ẹsin) a máa kirun rakaah m̀erindínlógójì nínú Ramadan, wọn sì máa ń fí rakaah m̀eta ẹ witri, nígbà tí àwọn miiran a máa kirun ọ̀kànlélógójì. Shekhul Islam Ibnu Taimiyyah àti àwọn miiran yàtò sí i nínú àwọn oní mimò ni wọn gba èyí wá láti ọ̀dọ wọn. Gégé bí ó ẹ m̀enu kàn án - kí ikẹ Ọlọhun máa bá a - pé dájúdájú ọ̀rò náà ní ààyè nínú èyí, ó sì tún m̀enu kàn án pé ohun tó dára jùlọ fún ẹni tí ó bá fa kíkà Qur'an, rukuu(itẹriba) àti sijdah (ifori kanlẹ) gùn ni pé kí ó dín iye rakah kù, ẹni tí ó bá sì ẹ é ní fùfúyẹ, yóò ẹ àlẹkún sí iye rakah. Èyí ni itumò ọ̀rò rẹ - kí ikẹ Ọlọhun máa bá a -.

Ẹnikẹni tó bá ẹ àgbéyẹwò Sunna rẹ - ki ikẹ ati ọla Ọlọhun maa ba a - yóò mò pé ohun tó dára jù lọ nínú gbogbo èyí ni kíkí raka m̀okànlá tàbí m̀etálá nínú oṣù Ramadan àti yàtò sí i; nítorí pé èyí ló bára mu pẹlú iṣẹ Ànóbì - ki ikẹ ati ọla Ọlọhun maa ba a - ní ọ̀pòlọpò igbà, àti pé ohun ni o rọ̀rùn jùlọ fún àwọn olùkírùn, ó sì súnmó ipaya àti ifarabalẹ. Ẹnikẹni tó bá sì fí kún un,

kò sí àìṣedéédéé nínú rẹ̀, kò sì sí ohun ìrírà nínú rẹ̀ gégé bí ó ti ṣíwájú.

Eyi ti o daa julọ fun ẹni ti o kirun pẹlu Imam ninu irun iduro Ramadan ni ki o maṣe kuro ayafi pẹlu Imam; nítorí ọrọ Anabi:

«إِنَّ الرَّجُلَ إِذَا قَامَ مَعَ الْإِمَامِ حَتَّى يَنْصَرِفَ كَتَبَ اللَّهُ لَهُ قِيَامَ لَيْلَةٍ».

«Dajudaju ọmọniyan ti o ba ba Imọmu duro titi ti yoo fi pari Irun, Ọlọhun yìi kọ ẹsan iduro oru kan fun un deḷe fún ».

Wan tí se ni ilàná ẹ́şin fún gbogbo àwọn Musulumi láti ẹ̀ ẹ̀gbìyànjú nínú àwọn orísirísi ijọsìn nínú osù aláṣẹ̀n-ọ̀le yìi, bíi kíkí irun àtínúdá, àti kíkà Alukurāni pẹ̀lú àròjìnlẹ̀ àti ilóye, àti pípọ̀ ní ẹ́şẹ̀ gbólóhùn “SubhanAllahi”, àti gbólóhùn “lā ilāha illā Allāhu”, àti gbólóhùn “AlhamduliLlāhi”, àti ẹ́şẹ̀ gbólóhùn “Allāhu Akbar”, àti títorọ̀ àforíjìn, àti ẹ́şẹ̀ àwọn àdúà tí ó bá ọ̀fin mu, àti pípaşẹ̀ ohun rere àti kíkọ ohun burúkú, àti ipẹ̀pẹ̀ sí ọ̀dọ̀ Ọlọhun, àti dídá àwọn aláìní àti mẹ̀kúnnù laraya, àti ẹ́şẹ̀ ẹ̀gbìyànjú nínú ẹ́şẹ̀ rere sí àwọn ọ̀bí méjèèjì, àti dida okùn-ìbátan papọ̀, àti ẹ́şẹ̀ àpónlẹ̀ fún aláduúgbò, àti ẹ́şẹ̀ àbẹ̀wò sí aláìsàn, àti àwọn orísirísi işẹ̀ rere mǐràn yàtò sí ìwọ̀nyí; nítorí ọ̀rọ̀ rẹ̀ (kí ikẹ̀ àti ọ̀là Ọlọhun máa bá a) nínú Hadith tí ó ẹ́ájú:

«يَنْظُرُ اللَّهُ إِلَى تَتَائُفِكُمْ فِيهِ، فَيَبْأِي بِكُمْ مَلَائِكَتُهُ؛ فَأَرَوْا اللَّهَ مِنْ أَنْفُسِكُمْ خَيْرًا، فَإِنَّ الشَّقِيَّ مَنْ حُرِمَ فِيهِ رَحْمَةُ اللَّهِ».

«Ọlọhun maa n wo ifigagbaga yín nínú rẹ̀, Ó sì maa

n fi yín se iyanran si àwọn Mọlaika Rẹ; nítorí náà, ẹ jé kí Olọhun rí oore láti ọdọ yín, nítorí pé dájúdájú, oloribu ni ẹnì tí wàn se aanu Olọhun ni eewọ fún nínú rẹ».

ati nitori eyi ti wọn gba wa lati ọdọ rẹ - ki ike ati ọla Olọhun maa ba a - pe o sọ pe:

«مَنْ تَقَرَّبَ فِيهِ بِمُحْصَلَةٍ مِنْ خِصَالِ الْخَيْرِ كَانَ كَمَنْ أَدَّى فَرِيضَةً فِيمَا سِوَاهُ، وَمَنْ أَدَّى فِيهِ فَرِيضَةً كَانَ كَمَنْ أَدَّى سَبْعِينَ فَرِيضَةً فِيمَا سِوَاهُ».

«Eni tí ó bá sunmọ mi pelu siṣe iṣe rere kan nínú rẹ, ó dàbí ẹnì tí ó ṣe iṣe ọranyàn kan nínú àsikò mí to yatọ si ni , àti ẹnì tí ó bá ṣe iṣe ọranyàn kan nínú rẹ, ó dàbí ẹnì tí ó ṣe iṣe ọranyàn àádòrin ní asiko míràn ni ».

Àti nítorí ọrọ Anọbi -kí ike Olọhun àti ọlá Rẹ máa ba a- nínú Hadiisi tí ó ní àlàáfia pé:

«عُمْرَةٌ فِي رَمَضَانَ تَعْدِلُ حَجَّةً، أَوْ قَالَ: حَجَّةٌ مَعِي».

«Umrah kan nínú Ramadan ṣe déédé Hajj, tàbí ó ní: Hajj pelu mi».

Àwọn Àádísí àti àwọn itopasẹ pọ lópòlópò tí wọn n tóka sí pé wọn tise ni ilàna ẹṣin láti ṣe idíje àti ifigagbaga nínú oríṣiríṣi iṣe rere ní oṣù ọlọlá yìi.

Olọhun ni a n bẹ ki O fi awa ati gbogbo awọn Musulumi ṣe kongẹ gbogbo ohun ti yoo yọ O ninu, ki O si gba ààwẹ wa àti idúró-nafilah wa, ki O si tun àwọn ipò wa ṣe, ki O si sọ gbogbo wa yọ kúrò níbi àwọn idàrúdàpọ aṣinilónà. Bákan náà a n bẹ Ẹ - Mímọ ni Fún Un - pé kí O tun àwọn adarí àwọn Mùsùlùmí ṣe, ki O

si jẹ ki ohùn wọn ẹ ọkan lórí òdodo. Oun ni olukapa lórí rẹ.

Ki alaafia ati ike Olọhun ati ibùkún Rẹ maa ba yin.

Index

Àwọn àkòsílẹ̀ sọkí méjì lórí Zakah àti Ààwẹ.....	2
Iṣẹ- iwé àkókó.....	2
Nípa Àwọn iwádíí pàtàkì lórí Zakah	2
Iwe ẹlẹ́kejì.....	14
Nípa ọlá àti pataki ti n bẹ fun gbigba aawẹ oṣu Ramadan àti dide oru rẹ, pẹlu àlàyé lórí àwọn òfin pàtàkì tí ó lè farapamó fún apá kan nínú àwọn ènìyàn.	14

yo418v2.0 - 07/07/2026

رسالة الحرمين

Message of The Two Holy Mosques

Guidance content for the visitors of the Holy Mosque and
the Prophet's Mosque in languages.

